Convenant

Bibliotheekwerk Helmond-Peel

2026 t/m 2029

de Bibliotheek Helmond-Peel

Gemeente Helmond

Gemeente Deurne

Gemeente Someren

Gemeente Asten

Inleiding

De Bibliotheek Helmond-Peel en de gemeenten in haar werkgebied hebben in 2023 hun onderlinge samenwerking voor het eerst geformaliseerd in het convenant 'De bibliotheek als motor van een vaardige samenleving'. De samenwerking tussen de vier gemeenten en de Bibliotheek is de afgelopen jaren intensiever geworden, mede door de groei van functies en taken van de Bibliotheek, de extra middelen vanuit het rijk en door de focus op de maatschappelijke bijdrage van de Bibliotheek aan lokale vraagstukken.

De meerwaarde van een convenant
Dit convenant is de gezamenlijke onderlegger van de vier deelnemende gemeenten en de Bibliotheek Helmond-Peel waarin wordt beschreven hoe de Bibliotheek Helmond-Peel het bibliotheekwerk vormgeeft gedurende de looptijd. Dit convenant vormt de basis .voor een regionale samenwerking ter bevordering van kwaliteit, efficiëntie en continuïteit van toekomstbestendige bibliotheekvoorzieningen en -diensten in de gemeenten Asten, Deurne, Helmond en Someren.

Landelijke ontwikkelingen
Een aantal landelijke ontwikkelingen zijn begin 2024 de aanleiding geweest om het convenant enigszins anders in te vullen. Sinds 2015 is de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) van kracht. Hierin wordt gesteld dat een 'voor ieder toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening' vijf kernfuncties bevat. Dit zijn:

a. ter beschikking stellen van kennis en informatie;
b. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
c. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
d. organiseren van ontmoeting en debat;
e. laten kennis maken met kunst en cultuur.

Daarnaast handelt de Bibliotheek naar de publieke waarden die in deze wet geborgd zijn. Overheden (OCW, IPO, VNG) en bibliotheekpartijen sluiten periodiek een landelijk Bibliotheekconvenant. Hierin wordt beleidsmatig op hoofdlijnen invulling gegeven aan de maatschappelijke functies van bibliotheken rondom drie grote maatschappelijke opgaven:

1. Geletterde samenleving
2. Participatie in de informatiesamenleving
3. Leven lang ontwikkelen

Sinds 2022 wordt het belang van de openbare, volwaardige en toegankelijke bibliotheek door het rijk benadrukt. Door middel van de Spuk-gelden voor het herstellen en versterken van het bibliotheeknetwerk in 2023 en 2024 en de decentralisatiegelden in 2025 en 2026, ontstaan er nieuwe accenten in de financiële verhoudingen in het bibliotheekstelsel. Door de voorgenomen wijziging van de Wsob is het de verwachting dat op 1 januari 2027 de 'bevorderingstaak' wordt omgezet naar een zorgplicht voor gemeenten en provincies. Deze zorgplicht heeft als doel de kwaliteit van de bibliotheekvoorzieningen in Nederland structureel te verhogen.

De robuuste bibliotheek

Om een bijdrage te kunnen leveren aan maatschappelijke opgaven en lokale vraagstukken is het essentieel dat de bibliotheek wendbaar en flexibel is. Hiervoor moet de bibliotheek een robuuste en solide basis hebben. Daarvoor is het van belang dat de bibliotheken en de activiteiten/diensten die de bibliotheek levert, op een adequaat niveau worden gefinancierd. Om dit te faciliteren maakt de Bibliotheek Helmond-Peel gebruik van een basisvoorziening en aanvullende plusdiensten. Dit model stelt de gemeenten en de bibliotheek in staat boven op het stevige fundament van de basisvoorziening lokale keuzes te maken (die aansluiten op de lokale maatschappelijke vraagstukken en agenda van de individuele gemeente).

Convenant Bibliotheekwerk Helmond-Peel 2026 t/m 2029

Partijen:

- de gemeente Asten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw J.P. Spoor, wethouder;
- de gemeente Deurne, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. van Rinsum, wethouder;
- de gemeente Helmond, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M. van Lierop, wethouder;
- de gemeente Someren, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer W. M. van Doorn, wethouder,

hierna te noemen 'de gemeenten'

en

- de Bibliotheek Helmond-Peel, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R.P.A. Verleisdonk, Directeur -Bestuurder,

hierna te noemen 'de Bibliotheek'

Gelet op de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (hierna Wsob) en de verwachte inwerkingtreding van de gewijzigde Wsob in 2027;

Gelet op het Landelijk bibliotheekconvenant 2024 -2027;

Gelet op het Koersplan 2026-2030 'Maak het mee': Samen sterker in lezen, digitale vaardigheden en meedoen van Bibliotheek Helmond-Peel;

overwegende dat:

- gemeenten verantwoordelijk zijn voor het lokale bibliotheekwerk;
- de lokale verantwoordelijkheid, die betrekking heeft op de beschikbaarheid, de omvang en kwaliteit van de voorziening naar verwachting een zorgplicht gaat omvatten;
- gemeenten de uitvoering van het lokale bibliotheekwerk neerleggen bij de Bibliotheek;
- elke gemeente voornemens is om gedurende de looptijd van dit convenant een subsidie te verstrekken voor de uitvoering van het lokaal bibliotheekwerk in de desbetreffende gemeente onder voorwaarde dat de gemeenteraad van die gemeente hiervoor jaarlijks, dan wel meerjarig middelen beschikbaar stelt;
- partijen gezamenlijk invulling willen geven aan de bredere, maatschappelijke, culturele en educatieve functie van de Bibliotheek;
- Het grote belang van de bibliotheek voor de samenleving wordt door de huidige Wsob en verwachte wijziging van de Wsob door het Rijk benadrukt. De gemeenten streven naar een volwaardige bibliotheek die laagdrempelig en toegankelijk is voor alle inwoners van het werkgebied en die een bijdrage levert aan relevante maatschappelijke en educatieve vraagstukken in de gemeenten.
- De Bibliotheek handelt naar de publieke waarden die in de Wsob geborgd zijn: onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en authenticiteit.
- Partijen wensen duurzaam samen te werken, ten behoeve van het aanbod en de ontwikkeling van een volwaardige en toegankelijke bibliotheekvoorziening voor de

inwoners van de gemeenten en zien toegevoegde waarde in regionale samenwerking ter bevordering van kwaliteit, efficiëntie en continuïteit van toekomstbestendige bibliotheekvoorzieningen en bibliotheekdiensten.
- Vanuit de gezamenlijke overtuiging dat uitwisseling van informatie, overleg en afstemming tussen partijen doelmatigheid bevordert en efficiency verhoogt, leggen voornoemde gemeenten en de Bibliotheek in dit convenant een aantal overkoepelende afspraken vast over de wijze en de inhoud van de samenwerking.

spreken het volgende af:

Artikel 1 Doel convenant

Dit convenant is het richtinggevend kader voor het bibliotheekwerk in Asten, Deurne, Helmond en Someren. De Bibliotheek geeft hier uitvoering aan volgens het Koersplan 2026-2030 'Maak het mee': Samen sterker in lezen, digitale vaardigheden en meedoen.

Artikel 2 Duur convenant

1. Dit convenant heeft een looptijd van 4 jaar. De looptijd begint op 1 januari 2026 en eindigt op 31 december 2029.
2. Partijen streven ernaar om voor het einde van de looptijd overeenstemming te bereiken over een nieuw convenant dan wel overeen te komen dat dit convenant wordt verlengd.

Artikel 3 Uitgangspunten

1. Op grond van artikel 5 van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) heeft de bibliotheek vijf kernfuncties:
   a. ter beschikking stellen van kennis en informatie;
   b. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
   c. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
   d. organiseren van ontmoeting en debat;
   e. laten kennis maken met kunst en cultuur.
2. In 2026 vindt naar verwachting landelijk besluitvorming plaats over de wijziging van de Wsob waarin de zorgplicht voor gemeenten in werking treedt. Gemeenten worden dan naar verwachting wettelijk verplicht om te zorgen voor een volwaardige, toegankelijke en toekomstbestendige openbare bibliotheek voor al hun inwoners.
3. De gemeenten onderschrijven het belang van een goede Bibliotheek die laagdrempelig toegankelijk is voor alle inwoners van het werkgebied en die een bijdrage levert aan de maatschappelijke en educatieve opgaven in de gemeenten. Hiervoor stellen zij als aanvullend uitgangspunt dat het van belang is dat:
   - de Bibliotheek een robuuste organisatie is die goed bereikbaar en toegankelijk is;
   - er voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers en vrijwilligers zijn;
   - de kwaliteit van de dienstverlening hoog is;
   - de samenwerking met het lokale en regionale netwerk sterk is en actief wordt gezocht;
   - er blijvende aandacht is voor vernieuwing en verandering op basis van de lokale maatschappelijke en educatieve behoeften en opgaven.
4. De doelen van de bibliotheek sluiten aan op het Landelijke bibliotheek convenant. In het landelijke Bibliotheekconvenant 2024-2027 ligt de focus op drie maatschappelijke opgaven:
   - Geletterde samenleving – Bevorderen geletterdheid en leesplezier;
   - Participatie in informatiesamenleving – Digitale inclusie en digitaal burgerschap;
   - Leven lang ontwikkelen – basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid.

Artikel 4 Visie, richtinggevende ambities en impactdoelen van de Bibliotheek

1. De Bibliotheek biedt iedereen de kans om zich persoonlijk te ontwikkelen door het versterken van kennis en (digi-)taalvaardigheden. Ze creëert toegankelijke plekken en

programma's waar mensen elkaar ontmoeten, geïnspireerd raken en laagdrempelig toegang hebben tot informatie, educatie en ontspanning.

2. De bibliotheek werkt vanuit vijf richtinggevende ambities:
   I. Inwoners maken de Bibliotheek
   II. De Bibliotheek organiseert zich dichtbij inwoners door gezins- en wijkgericht te werken
   III. De Educatieve Bibliotheek groeit door: van BoekStart tot PABO
   IV. De Bibliotheek verstevigt haar rol als (digitaal) informatiepunt
   V. De Bibliotheek bouwt aan een toekomstbestendige organisatie
3. Voor deze vijf richtinggevende ambities heeft de Bibliotheek de volgende vier impactdoelen geformuleerd:
   I. Impactdoel 1: Onze inwoners lezen en hebben leesplezier
      a. Alle kinderopvangorganisaties en scholen in ons werkgebied zien ons als onmisbare en structurele partner bij lezen, leesplezier en de gezinsaanpak.
      b. Mensen die laagtaalvaardig en/of anderstalig zijn weten welke kansen de bibliotheek hen kan bieden en voelen zich uitgenodigd, geïnspireerd en veilig om bij en met de bibliotheek te werken aan taalontwikkeling en leesplezier.
      c. De bibliotheek biedt een inspirerende omgeving waar iedereen, op basis van hun interesses en behoeften, kan genieten van (voor)lezen, literatuur en schrijven.
   II. Impactdoel 2: Onze inwoners doen digitaal mee
      a. Kinderen en volwassen bij ons grip laten krijgen en houden op de snelle digitale ontwikkelingen en uitdagingen zodat ze zich vaardig en weerbaar voelen.
      b. Samen met onze onderwijsprofessionals een doorgaande lijn rondom mediabewuste informatievaardigheden ontwikkelen.
   III. Impactdoel 3: Onze inwoners ontmoeten elkaar
      a. Onze inwoners ontmoeten elkaar in onze bibliotheekvestigingen en andere locaties. Ze voelen zich verbonden waardoor nieuwe vriendschappen kunnen ontstaan en ze zich meer onderdeel voelen van de gemeenschap. Hierdoor neemt eenzaamheid af en begrip voor de ander toe.
      b. Onze inwoners en professionals uit het sociale en educatieve domein leren van elkaar en inspireren elkaar. Wij bevorderen als aanjager bestaande en nieuwe netwerken en faciliteren daar waar wenselijk.
   IV. Impactdoel 4: Onze inwoners zijn betrokken
      a. Inwoners en partners gebruiken de bibliotheek actief en in co-creatie als locatie voor ontwikkeling en ontmoeting. We zijn een community: voor inwoners door inwoners.
      b. Ouders en partners uit het onderwijs en sociaal domein zijn actief betrokken bij taal- en leesontwikkeling van kinderen 0-18 jaar.

Artikel 5 De inhoud en kwaliteit van het bibliotheekwerk

1. De Bibliotheek geeft door middel van de activiteiten in bijlage 2 van dit convenant invulling aan de in artikel 4 genoemde visie, ambities en impactdoelen, waardoor invulling wordt gegeven aan de vijf kernfuncties van artikel 5 Wsob.

2. De Bibliotheek geeft invulling aan een robuuste bibliotheek. De Bibliotheek werkt altijd met professionele, voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen. Daarnaast werkt de Bibliotheek met vrijwilligers ter ondersteuning van de professionele medewerkers. De Bibliotheek werkt met een strategische personeelsplanning en begroot jaarlijks 2% van de personele kosten voor opleidingen.
3. De bibliotheek zorgt voor een bibliotheekvestiging in iedere gemeente die professioneel bemenst is en daarmee als basisvoorziening dient. Deze bemensing ziet er als volgt uit:
    a. Centrale vestiging Helmond: minimaal 55 uur per week professioneel bemenst open.
    b. Centrale vestiging Deurne, Asten en Someren: minimaal 44 uur per week professioneel bemenst open.
    c. Andere vormen van bibliotheekvoorzieningen worden flexibel vormgegeven en zijn niet verbonden aan een minimale professioneel bemenste openingsduur.

    De Bibliotheek en de gemeenten streven ernaar om de komende vier jaar aan deze professioneel bemenste openingstijden te blijven voldoen.
4. De bibliotheek en gemeenten streven verder naar de realisatie van:
    a. Het opstarten van wijk- en dorpspilots in Helmond en Deurne. Met deze pilots wordt op basis van de lokale behoeften op een flexibele en hybride wijze invulling gegeven aan de bibliotheekfunctie, op basis van een passend aanbod van collectie, spreekuren, cursussen en andere activiteiten.
    b. Een gratis bibliotheekabonnement voor minima en jongeren tot en met 27 jaar in Helmond, Deurne, Asten en Someren.
    c. Verdere groei van De Bibliotheek op School, van kinderopvang tot beroepsonderwijs. De focus ligt daarbij op het primair onderwijs in Asten en Someren, zodat de jeugd in deze gemeenten een laagdrempeligere toegang heeft tot de bibliotheek.

Artikel 6 Aansluitbijdrage, Basisvoorziening en Plusdiensten

1. De basisvoorziening bestaat uit diensten en producten die aan alle gemeenten worden geleverd (basisvoorziening met basisdiensten). In bijlage 2 is beschreven welke diensten en producten behoren tot de basisvoorziening.
2. De kosten van de basisvoorziening - inclusief de aansluitbijdrage van € 7,99 (prijspeil 2026) - bedragen per inwoner per jaar € 22 ,= (prijspeil 2026), benodigd voor een robuuste Bibliotheek die ook plusdiensten aan kan bieden in de betreffende gemeente. De kosten voor de huisvesting maken geen onderdeel uit van het bedrag per inwoner voor de basisvoorziening en plusdiensten.
   Bijlage 1 bevat een toelichting op de financiën.
3. De aansluitbijdrage betreft de kosten voor deelname aan de Bibliotheek Helmond - Peel als organisatie en de landelijke Vereniging van Openbare Bibliotheken (zie bijlage 1).
4. De Bibliotheek indexeert de kosten voor de basisvoorziening genoemd onder lid 3 in dit artikel jaarlijks op basis van de consumentenprijsindex (CPI 2015=100) zoals gepubliceerd door het CBS. Als refertejaar wordt T-2 genomen.
5. De plusdiensten zijn aanvullend op de basisvoorziening en zijn omschreven in bijlage 2.
6. De afzonderlijke gemeenten bepalen jaarlijks of, en welke plusdiensten zij afnemen van de Bibliotheek. Op deze wijze kan de Bibliotheek op lokaal niveau maatwerk

leveren. Voor deze plusdiensten wordt per gemeente aanvullende subsidie verstrekt en/of een financiële bijdrage van een derde partij verkregen.

7. Is het subsidiebedrag per inwoner tussen de € 20 ,= en € 22,= (prijspeil 2026), kan in overleg tussen de Bibliotheek en de betreffende gemeente bekeken worden hoe een plusdienst met extra kostendekkende bijdrage van de gemeente, partners en/of gebruikers toch kan worden gerealiseerd.

Artikel 7 Bestuursovereenkomst en subsidiebeschikking

1. De gemeenten sluiten gezamenlijk een bestuursovereenkomst af. In deze bestuursovereenkomst staan de financiële kaders m.b.t. subsidie aan de Bibliotheek. De bibliotheek krijgt de bestuursovereenkomst ter inzage.
2. Elke gemeente afzonderlijk verleent de Bibliotheek (meer)jaarlijkse subsidie voor de uitvoering van het lokale bibliotheekwerk. Hiertoe wordt een subsidiebeschikking opgesteld.
3. De gemeenten hebben in de bestuursovereenkomst vastgelegd op welke wijze het subsidiebedrag jaarlijks wordt geïndexeerd.
4. De Bibliotheek dient bij elke gemeente afzonderlijk een subsidieaanvraag in, die in overeenstemming is met de bepalingen in de subsidieverordeningen en subsidiebeleidsregels van de betreffende gemeenten.
5. De Bibliotheek krijgt van gemeenten de ruimte om binnen haar doelstellingen van het Koersplan 2026-2030 'Maak het mee' andere financiële middelen te verwerven dan de subsidies van de gemeenten.
6. Met de gemeenten zullen nog afzonderlijke prestatieafspraken en afspraken over streefwaarden worden gemaakt.

Artikel 8 Vermogensvorming

1. Tekorten of overschotten in de exploitatie zijn voor rekening van de Bibliotheek en komen ten laste of ten gunste van de algemene reserve van de Bibliotheek, geoormerkt per gemeente.
2. Een algemene reserve is toegestaan om risico's in de bedrijfsvoering af te dekken.
3. Bestemmingsreserves kunnen worden gevormd voor toekomstige uitgaven die zijn verbonden aan beoogde specifieke doelen, waarbij aannemelijk is dat toekomstige middelen daarvoor tekortschieten.

Artikel 9 Kwaliteit

1. De Bibliotheek voldoet aan de certificeringsnormen voor bibliotheken zoals deze zijn vastgesteld door de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).
2. Voor personele voorwaarden geldt de CAO Openbare Bibliotheken.
3. Bestuur, management en toezicht binnen de stichting voldoen aan de eisen van de Governance code cultuur en er wordt gewerkt volgens de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code.

Artikel 10 Wijziging convenant

De gezamenlijke partijen zijn gerechtigd om dit convenant in eenstemmigheid en op enig moment aan te passen.

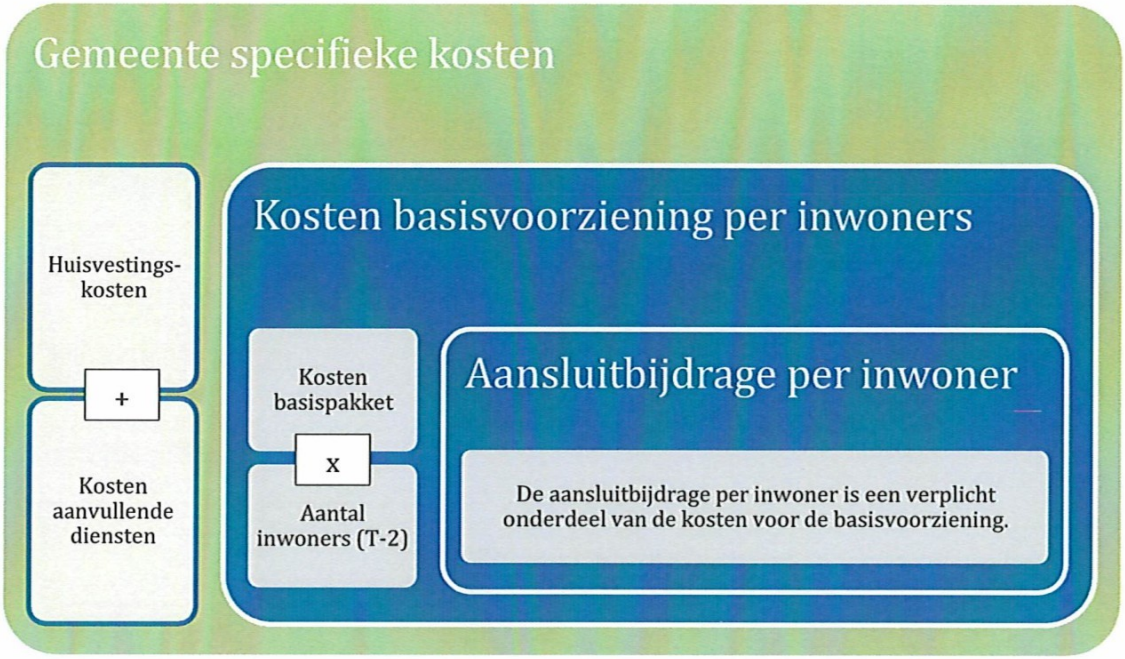
Artikel 11 Overige bepalingen

1. Minimaal één keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats tussen de Bibliotheek en de gezamenlijke gemeenten.
2. Minimaal één keer per jaar vindt er ambtelijk overleg plaats tussen de Stichting Bibliotheek Helmond-Peel en de gezamenlijke gemeenten, waarbij er aandacht is voor de geleverde prestaties en afstemming ten aanzien van het dienstverleningsniveau. De bibliotheek levert hiervoor de gegevens aan.
3. Kennisgeving die partijen op grond van dit convenant aan elkaar zullen doen, vinden schriftelijk of digitaal plaats, dan wel worden zo spoedig mogelijk schriftelijk of digitaal bevestigd.
4. Partijen streven ernaar om geschillen inzake tot deze overeenkomst in der minne op te lossen.

Aldus overeengekomen, opgemaakt en getekend te Helmond d.d. 12 mei 2026

	Wettelijk vertegenwoordigd door:	Handtekening:
Bibliotheek Helmond -Peel	Directeur -Bestuurder R.P.A. Verleisdonk	[redacted]
Gemeente Asten	Wethouder J.P. Spoor	[redacted]
Gemeente Deurne	Wethouder R. van Rins[redacted]	[redacted]
Gemeente Helmond	Wethouder M. v[redacted]	[redacted]
Gemeente Someren	Wethouder W. [redacted]	[redacted]

Bijlage 1 – Toelichting kosten Basisvoorziening, Aansluitbijdrage en Plusdiensten

- Kosten basisvoorziening bestaan uit:
  - Personeelskosten voor bemensing en dienstverlening op locaties
  - Collectie en media in bibliotheeklocaties
  - Aansluitbijdrage: denk hierbij aan kosten voor landelijke (online) diensten, personeelszaken, bestuur & organisatie (management, financiën etc.), ICT & automatisering, administratie & verzekeringen, logistiek & facilitair en marketing & communicatie.
  - Overige kosten: een aantal overige kosten die naar inwoneraantal over de verschillende gemeenten worden verdeeld.

- Huisvestingskosten bestaan uit:
  - Huur
  - Huisvestingskosten (energie, schoonmaak, onderhoud, inventaris)

- Kosten voor plusdiensten bestaan uit: aanvullende diensten, die middels additionele financiële bijdrage(n) van gemeente, partners, fondsen en/of gebruikers in de betreffende gemeente worden geleverd. Dit betreft lokaal maatwerk, op basis van een apart (project)plan incl. projectbegroting.

BIJLAGE 2 – Uitwerking basisvoorziening en plusdiensten

BASISVOORZIENING MET BASISDIENSTEN: De producten en diensten welke in iedere gemeente structureel worden geleverd en onderdeel uit maken van de bibliotheekvoorziening.

PLUSDIENSTEN: Aanvullende producten en diensten bovenop de basisvoorziening, welke op basis van lokaal en regionaal maatwerk worden ingevuld. Een aanvullende bijdrage (bovenop het basisbedrag) is hiervoor noodzakelijk.

	Producten en diensten	Impactdoelen				Financiering incl. toelichting		Toelichting (inclusief verbinding met wettelijke en opgaven uit bibliotheekconvenant)
		1	2	3	4	Basisbedrag per inwoner	Aanvullende bijdrage noodzakelijk	
1	De bibliotheek, collectie (fysiek en digitaal) BASIS	x	x	x	x	Ja	Nee	Fysieke collectie is wettelijk vereist in een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening. Onderdeel van wettelijke taak 'ter beschikking stellen van kennis en informatie'
2	Programmering BASIS	x	x	x	x	Ja	Nee	Sluit aan bij wettelijke taken 'ontwikkeling en educatie', 'organiseren van ontmoeting en debat' en 'laten kennismaken met kunst en cultuur'.
3	Boekstart BASIS	x				Ja	Nee	Onderdeel van 'geletterde samenleving' en wettelijk verplichte taak in leesbevordering

4	Boekstartcoach PLUS	x	x				Ja Lokaal maatwerk middels project-financiering	Sluit aan bij wettelijke taak leesbevordering
5	Bibliotheek op School – dBos BASIS	x				Ja Wanneer gemeente voldoet aan het basisbedrag wordt de bibliotheek in staat gesteld de Bibliotheek op School aan te bieden met co-financiering vanuit het onderwijs.	Ja Scholen dragen altijd middels co-financiering bij aan de dienstverlening voor de Bibliotheek op School.	Onderdeel van 'geletterde samenleving' en de verwachte wettelijk verplichte taak in leesbevordering
6	Taalhuis PLUS	x	x	x	x		Ja Het Taalhuis (samenwerkingsverband) en het bijbehorende activiteitenplan worden gefinancierd middels een aparte projectfinanciering.	Onderdeel van 'leven lang ontwikkelen' en wettelijk verplichte taak in ontwikkeling en educatie.
7	Taalpunten en -taalcafé BASIS	x	x	x	x	Ja		Sluit aan bij taak 'ontwikkeling en educatie' en 'leven lang ontwikkelen'. Maakt onderdeel uit van reguliere informatievoorziening en activiteitenaanbod van de bibliotheek.

8	Informatiepunt digitale overheid BASIS		x			Ja Nu SPUK-gelden verdwenen zijn, dient dit onderdeel te worden van de reguliere exploitatiesubsidie		Onderdeel van wettelijke taak 'ter beschikking stellen van kennis en informatie' Onderdeel van 'participatie in de informatiesamenleving'
9	Digitale inclusie BASIS		x				Nee Reguliere financiering voor deze regionale activiteiten komt uit de WEB-middelen (aanvullend)	Onderdeel van 'participatie in de informatiesamenleving'
10	Van alle talen thuis PLUS	x		x	x		Ja	Draagt bij aan 'geletterde samenleving' Met bijdrage vanuit bedrijfsleven.

Omschrijving producten en diensten:

1 - de Bibliotheek (fysiek en digitaal)

De activiteiten bestaan uit:

- het samenstellen, beheren en uitlenen van de warenhuisfunctie, ofwel de fysieke en digitale collectie:
- onder andere boeken, luisterboeken, tijdschriften, kranten en speelleermaterialen.
- via interbibliothecair leenverkeer is de gehele fysieke collectie van alle bibliotheken van Nederland beschikbaar.
- de Online Bibliotheek (digitale collectie) bestaat uit een platform dat toegang biedt tot 20.000 e -books, 2000 luisterboeken, muziek en digitale databanken.
- het bieden van studeer - en werkplekken tijdens openingstijden aan scholieren, studenten en zzp'ers. Hiervoor zijn meubilair, computers, internetverbinding en toegang tot databanken.
- het bieden van lees - en ontmoetingsplekken voor alle inwoners, lid of geen lid. Tijdens het lezen van krant/tijdschrift is er de mogelijkheid een gesprek te voeren onder het genot van een kop koffie/thee.

- het bieden van ruimte om activiteiten van netwerkpartners te faciliteren en hun doelgroepen te bereiken.
- het promoten van de bibliotheek en lezen in het algemeen door het onderhouden van een website en de bibliotheek en haar activiteiten onder de aandacht te brengen via de nieuwsbrief, sociale media en de pers.

2 - Programmering

De programmering is erop gericht een breed publiek te bereiken, ongeacht leeftijd, achtergrond of interesse. We organiseren een gevarieerd aanbod aan activiteiten, zoals schrijversbezoeken, lezingen, workshops en voorleessessies. Daarbij sluiten we actief aan bij landelijke CPNB-campagnes zoals de (Kinder)boekenweek, Heel Nederland Leest en De Nationale Voorleesdagen. Naast deze campagnes bieden we een uitgebreid aanbod aan structurele activiteiten. Denk aan dicht- en schrijfclubs en Engelse taallessen voor Poolse inwoners. De komende jaren gaan we de programmering verder optimaliseren om nog beter aan te sluiten bij onze inwoners. Dit doen we door scherpe keuzes te maken vanuit een richtinggevende visie op programmeren. Binnen onze programmering verbinden we de activiteiten altijd aan de collectie. De programmering wordt community-gedreven vormgegeven, inwoners maken onze programmering. Voor en door inwoners.

3 - Boekstart

Het Boekstartkoffertje zorgt voor een eerste kennismaking met woordjes en taal voor de allerkleinsten. Het stimuleert jonge ouders om te gaan voorlezen en een gratis jeugdabonnement op de Bibliotheek te nemen. De distributie loopt via de Bibliotheek en partners zoals de gemeente, voorschoolse opvang en consultatiebureaus.

4 - BoekstartCoach

De BoekStartcoach is structureel aanwezig op het consultatiebureau en in verloskundepraktijken en gaat met ouders in gesprek over het belang van voorlezen voor de taalontwikkeling. Daarmee wil de BoekStartcoach het voorleesplezier promoten. De coach beantwoordt vragen over leesbevordering en mediaopvoeding. Meertalige ouders krijgen van de BoekStartcoach adviezen hoe meertaligheid in te zetten is bij het voorlezen. De BoekStartcoach heeft een eigen plek in de wachtruimte en is herkenbaar middels de BoekStart -materialen. De BoekStartcoach maakt verbinding met partners in dezelfde doelgroep en is ook zichtbaar in de Bibliotheek.

5 - Bibliotheek op School – dBoS

De Bibliotheek op School zet in op een krachtig leesoffensief, digitale geletterdheid en op het stimuleren van een positieve leescultuur op scholen. Met de aanpak de Bibliotheek op school is het mogelijk om structureel en planmatig aan leesbevordering en informatievaardigheden te werken. De bibliotheek is meer dan alleen een kast met boeken. Een mooie collectie gaat pas echt leven als er met aandacht en plezier mee gewerkt wordt. We geloven sterk in de koppeling tussen expertise, collectie en activiteiten. Het doel is dat

meer kinderen (blijven) lezen, op school en thuis. Om dat te bereiken gaan we uit van de zeven landelijke bouwstenen van de Bibliotheek op school en vijf pijlers:

Zeven bouwstenen

Vijf inhoudelijke pijlers:

1. Geletterdheid
2. Cultuureducatie
3. Digitale geletterdheid
4. Professionalisering
5. Ouderbetrokkenheid

6 & 7 - Taalhuis en Taalpunten

De Bibliotheek helpt mensen die moeite hebben met lezen en schrijven door middel van het Taalhuis, Taalpunten en Taalcafés.

Taalhuis Helmond

Het Taalhuis Helmond is een centrale plek voor ondersteuning bij en vragen over taal en basisvaardigheden. Het helpt mensen te groeien in zelfstandigheid en zelfredzaamheid, en beter te communiceren met anderen. De afgelopen jaren hebben we samen met onze ketenpartners Ter AA, LEVgroep, Stichting Lezen en Schrijven en Gemeente Helmond het Taalhuis Helmond doorontwikkeld tot een coördinatiepunt voor formeel en non-formeel aanbod gericht op taal- en (digitale) basisvaardigheden.

De komende jaren staan in het teken van doorontwikkelen en bestendigen. De nadruk ligt daarbij op het meer bereiken van de NT1-doelgroep. We gaan toeleiders (zoals professionals in onderwijs, zorg, welzijn, woningcorporaties en sociale wijkteams, werkgevers en HR-professionals en ontmoetingsplekken in de wijk) meer betrekken door middel van onder andere trainingen, camouflage-activiteiten, vaste spreekuren op toegankelijke locaties en het organiseren van bewustwordingscampagnes.

Taalpunten Asten en Someren
Via de Taalpunten in Asten en Someren kunnen mensen die willen werken aan hun taal samen met vrijwilligers de Nederlandse taal verbeteren. Daartoe hebben we goede leermaterialen en een passende collectie boeken. Dit zetten we de komende jaren door waarbij het Convenant Basisvaardigheden dat we met de kernpartners Ter AA, Onis Welzijn, gemeente Asten en gemeente Someren hebben gesloten de basis vormt voor de te nemen acties.

Taalcafé Deurne
Met het wekelijkse Taalcafé bieden we alle inwoners van Deurne de gelegenheid om op een laagdrempelige manier aan de Nederlandse taal te werken. De vrijwilligers van de LEVgroep bieden hulp bij lezen, het begrijpen van teksten of het leren een duidelijker gesprek te voeren.

We bereiken in Deurne nu veelal de NT2-doelgroep en willen meer de NT1-doelgroep bereiken. Daarvoor gaan we intensiever samenwerken met diverse taalaanbieders in Deurne en het taalaanbod in Deurne en omgeving beter in kaart brengen. Dan kan er beter worden doorverwezen.

7 - Informatiepunt Digitale Overheid
De digitalisering van de maatschappij én de overheid vraagt om digitale vaardigheden. Dat is niet voor iedereen even makkelijk. Zo'n 4 miljoen mensen ondervinden problemen bij digitaal contact met de overheid. Mensen kunnen terecht bij de Informatiepunten Digitale Overheid met vragen over de dienstverlening van alle organisaties die meedoen. Bibliotheekmedewerkers helpen hen met het vinden van informatie op websites en verwijzen voor persoonlijke informatie zo nodig door naar lokale partners. Dit zijn organisaties waarmee de Bibliotheek samenwerkt, zoals welzijnsinstellingen, ouderenbonden, gemeente en zorgkantoren.

8 - Digitale inclusie
De Bibliotheek biedt een laagdrempelige voorziening waar inwoners zich op hun gemak kunnen voelen en de hulp ontvangen bij het leren en oefenen van deze basisvaardigheden. De invulling vindt voornamelijk plaats met landelijk bewezen producten en wordt uitgevoerd samen met lokale partners (bv. KBO):

- Klik & Tik: een begeleid online oefenprogramma van 3 maanden voor digibeten.
- Digisterker, stap voor stap cursus over veilig informatievinden en digitaal werken met de E-overheid.

- Digitaal Spreekuur: Belastingzaken in de bieb, belastingspreekuren en invulhulp aangifte en hulp bij aanvragen toeslagen.

9 - Van alle talen thuis

Het verhogen van de taalvaardigheid en het leesplezier van anders- en meertalige kinderen en hun ouders belangrijk. We geloven dat de kracht van thuistalen de sleutel is tot taalontwikkeling, de beheersing van het Nederlands versterkt en zorgt voor begrip tussen culturen en een sterkere gemeenschap. Met vier andere bibliotheken uit de Brainportregio, Hogeschool de Kempel, Summa in Bedrijf en ASML geven we uitvoering aan het programma Van Alle Talen Thuis.

Dit programma biedt kinderen tussen de 0 en 12 jaar de kans om op de kinderopvang of op schoolboeken in hun thuistaal te ontdekken en te omarmen. Onderdelen van het programma zijn een collectie en een trainingsprogramma voor zowel onderwijs- als bibliotheekprofessionals hoe ze taalontwikkeling van anders- en meertalige kinderen kunnen stimuleren.

De komende jaren staan in het teken van het borgen van deze aanpak meertaligheid. Dit willen we doen door deel te blijven nemen aan het lerend netwerk en meertaligheid nog meer zichtbaar op te nemen en te borgen in ons collectiebeleid en in de activiteiten in onze vestigingen, kinderopvanglocaties en scholen. Dit doen we in nauwe samenwerking met lokale gemeenschappen.

Een belangrijk uitgangspunt binnen deze aanpak is het stimuleren van ontmoeting tussen verschillende talen en culturen. In 2025 zijn we gestart met een programma voor en door de Mandarijnsprekende gemeenschap. Een mooi voorbeeld dat ontmoeting, taalontwikkeling en leesplezier combineert en ervoor zorgt dat anderstaligen zich welkom voelen in de bibliotheek omdat ze hun eigen cultuur terugvinden in collectie en programmering.